

Vooraf: De Vereniging van Vrienden van het Gooi haar doel is: 'zowel in het landelijk als stedelijk gebied het eigen karakter van het Gooi en omstreken zo goed mogelijk te bewaren door goed natuurbeheer te bevorderen, aantasting van natuur- en cultuurwaarden te voorkomen en flora en fauna te beschermen.

In haar statutaire doelstellingen staat dat in het bijzonder 'zoveel als in haar vermogen ligt, de Stichting Goois Natuurreservaat in haar doelstellingen wordt ondersteund'. 'Daarnaast werkt zij samen met en geeft in daartoe geëigende gevallen steun aan organisaties met een verwant doel.'

Dames en heren,

De Vrienden van het Gooi maken zich zorgen over de toekomst van de Gooise natuur, het Gooise landschap en... over de toekomst van het Goois Natuurreservaat. U allen blijkbaar ook, anders was u hier niet.

Vanmiddag staat de vraag centraal hoe we omgaan met minder geld voor natuur. Wat betekent dat concreet voor het Gooi?

VVG bekijkt dat punt primair vanuit het perspectief van het Gooi als Noord-Hollands grondgebied, maar tegelijkertijd voelen wij ons als Gooiers ook onderdeel van het landschap Utrechtse Heuvelrug.

(Noot: 'HeeldeHeuvelrug' is inclusief het Gooi)

Deze conferentie is wat ons betreft een volgende stap in het helingsproces van de Heuvelrug als natuurlijke en landschappelijke eenheid. Net als de natuur zelf kijken wij daarbij niet naar bestuurlijke grenzen. Wij willen er overheen!

(Noot: decentralisatie van rijk naar provincies wil niet zeggen dat provincies niet over hun grenzen mogen en kunnen samenwerken!)

Wat is de landelijke lijn in de bezuinigingen?

Het kabinet bezuinigt maar liefst 70% van het budget voor natuur. Ongekend in vergelijking met andere beleidsvelden. De VVG vindt dat volkomen buiten proportie.

Het gaat om onvervangbare waarden en in veel opzichten over de basis van ons bestaan!

De afronding van de terreinen, verbinding daartussen, het recreatief medegebruik, ze gaan eronder leiden.

Een visie van het kabinet op het natuurbeleid is er niet in te ontdekken of het moet zijn dat de Ecologische Hoofdstructuur kleiner moet worden. Wat er nog aan die EHS gebeurt, gebeurt omdat dat van Europa moet.

Niet omdat het rijk dat nodig vindt, maar omdat het geld kan kosten als we ons niet aan de internationale afspraken houden

Het beeld dat oprijst, is dat het mooi is geweest met die natuur.

Ik zeg dit niet uit boosheid maar vooral uit zorg.

Zorg, omdat het juist de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten zijn die het Gooi zo uniek maken. Een gebied dat onderdeel is van de Heuvelrug en zich uitstrekt van Rhenen tot aan het Gooimeer.

Die kernkwaliteiten van het Gooi, dorpen die verscholen in het groen, maken het tot een zeer gewild, hoogwaardig woon- en werkgebied. Daardoor is het heel welvarend geworden. Het is een groene long, een recreatiegebied voor de Randstad. Dat niet alleen, het is ook een sterke troef in de internationale promotie van Amsterdam, als een door groen omgeven wereldstad. Door zijn ligging in de Randstad staat het Gooi sterk onder druk. VVG heeft dat allemaal in beeld gebracht in de uitgave: Te Gooi, te grabbel en ten goede. (Hebt u het nog niet: er zijn hier nog exemplaren!)

Kijkend naar de bezuinigingen zeggen wij: **Gooi het Gooi vooral niet te grabbel!**

De realisatie van de EHS in het Gooi én op de rest van de Heuvelrug is bijna af en in bezit bij natuurbeschermingsorganisaties en particulieren.

Die hebben de afgelopen 20 jaar vooral gewerkt aan verbetering van de kwaliteit van de bestaande natuur. Niet alleen door goed beheer, maar vooral ook door de versnipperde natuurgebieden te verbinden.

Met groot resultaat!

We hebben de grootste natuurbrug ter wereld in Crailo, waar mens en dier gebruik van maken. Er zijn inmiddels over alle snelwegen op de Heuvelrug natuurbruggen in voorbereiding, in aanbouw of al gebouwd. Kijk bijvoorbeeld naar de A12 en A28. We zijn dus een heel eind op streek met de EHS. De groene ruggengraat van noord naar zuid is bijna hersteld.

De VVG vindt dat de bezuinigingen geen reden mogen zijn om ambities los te moeten laten of naar beneden bij te stellen. Integendeel. Als er ergens mogelijkheden zijn om de EHS af te ronden, is het wel in het Gooi en op de Heuvelrug. Als de provincies minder geld hebben, dan is het beter om meer tijd uit te trekken en de ambities later af te maken.

Toekomst, ambities

Utrecht houdt de ambities voor de Heuvelrug overeind en zal ook investeren in nieuwe natuurbruggen.

En inzetten op maatregelen om de sterk versnipperde natuur op de Heuvelrug te verbinden.

Noord-Holland heeft de EHS herijkt in 2010 en toen de ambities voor het Gooi overeind gehouden en zelfs versterkt.

De heroriëntering waar Noord-Holland nu voor staat, brengt wat ons betreft geen verandering in hun ambities. Dat signaal willen we vandaag luid en duidelijk afgeven.

Onze inzet is ook om de nog noodzakelijke verbindingen in het gebied rond de Monnikenberg en Anna's Hoeve, de provinciale weg tussen Hilversum en Laren en niet te vergeten de verbinding over de A1 bij het Tergooiziekenhuis. Wij gaan ervan uit dat ook die natuurbruggen, mét de begeleidende maatregelen, er komen.

Vasthouden aan de ambities voor natuur en recreatie heeft volgens VVG nog meer consequenties:

Geen bestaande natuurgebieden van GNR uit de EHS halen en afstoten om ergens anders in de provincie nieuwe EHS aan te kunnen leggen. De provincie zou dat kunnen doen, als de Natuurbeschermingswet wordt ingetrokken. Behalve dat het volstrekt kosten-ineffectief is, zet een dergelijke maatregel de deur open voor meer rode functies in dergelijke gebieden. Een koper koopt zo'n gebied immers alleen als hij er mag bouwen.

Bovendien... kijk naar de kaart:

Het Gooi is al sterk verstedelijkt, met maar kleine natuurgebiedjes daartussen. Van die natuursnippers moet je niet nog meer afhaken.

Een adequaat beheer zal niet meevallen nu bij het huidige Beheerplan van Goois Natuurreservaat al tekorten dreigen en er nog meer bezuinigingen te verwachten zijn. Ook het Planbureau voor de Leefomgeving wijst op het grote gevaar van onvoldoende geld voor beheer en op risico's als afsluiting van gebieden om kosten te drukken voor beheerorganisaties. In het Gooi is die openstelling cruciaal voor het draagvlak! Tegelijkertijd zijn de kosten van het recreatief gebruik hoog. Een groot dilemma dus!

Mocht de Stichting GNR komen te staan voor efficiencyopgaven ten aanzien van het beheer van de terreinen in haar bezit-dan adviseren wij de Stichting GNR en alle bij de stichting direct betrokkenen

- provinciale intenties, overeenkomsten (Cecilia 2008, provincies Noord-Holland en Utrecht 2009) en gaande samenwerking - als eerste te opteren voor verdergaande afstemming/samenwerking met het Utrechtse deel van de Heuvelrug.

Betrokkenheid gemeentelijk-bestuurlijk

Echter....Continuïteit in beheer heeft niet alleen met geld te maken, maar ook met de organisatie. Het GNR is uniek vanwege de gemeentelijk-bestuurlijke betrokkenheid. En als natuurlijke erfgenaam van de Erfgooiers.

Kortom, er is een directe band met de Gooise bevolking en werkers.

Al bijna 80 jaar lang leggen de gemeenten in het Gooi zichzelf een **rem** op in de eigen individuele belangenbehartiging, uitbreiding en groei. En beperken zichzelf zodoende, ter wille van het groter geheel. GNR is hier hét voorbeeld van. Eerdere slechte tijden zijn steeds overwonnen. Daarbij is de zelfstandigheid van de Stichting GNR van groot belang als bescherming tegen de (politieke) waan van de dag. Wij vinden het belangrijk dat de grote gemeentelijke betrokkenheid bij de stichting GNR blijft bestaan. Want we mogen toch aannemen dat gemeenten hun eigen, door inwoners ingebrachte kapitaal niet gaan vernietigen? Bijvoorbeeld door bouwvergunningen in natuurgebieden te verlenen om zo inkomsten te genereren. Als de Natuurbeschermingswet vervalt, ontstaat die mogelijkheid.

(Terzijde merken we op dat er genoeg ruimte te vinden is op locaties in het Gooi met leegstand.)

Heel de Heuvelrug: Nationaal Park

Als laatste!

De Natuurbeschermingswet beschermt nu 13 Gooise gebieden, samen goed voor zo'n 80% van de Gooise natuur. Als die Natuurbeschermingswet vervalt, bepleiten wij dat het Gooi met de verdere Heuvelrug een Nationaal Park wordt. Dat betekent vooral gemeenschappelijke natuurdoelen en die in samenwerking zien te realiseren. Nu geldt deze bijzondere status al voor de Heuvelrug zuidelijk van Soesterberg en dat is gelukkig al erg dichtbij! (NB: onlangs is het park uitgebreid van A12 tot A28)

Wij zeggen: trek die status door tot en met het Gooi. Dan krijgen we tenminste nog enige bescherming tegen aantasting van ons groene kapitaal.

Dat betekent in onze ogen dat de provincies Noord-Holland en Utrecht samen bereid moeten zijn om de hele Heuvelrug overeind te houden als bijzonder gebied. Om dat gebied dezelfde bescherming te geven die nu is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet.

NB: Er zijn meer voorbeelden van provinciegrensoverschrijdende Nationale Parken. Bijvoorbeeld: de nationale parken de Grote Peel en Drents-Friese Wold.

Het Gooi en de Heuvelrug verdienen het!